

Management tetřevovitých v NP Šumava

Cíle:

Na základě výzkumu a monitoringu populací jednotlivých druhů tvořit speciální záchranné programy a rozhodovat o optimálním způsobu ochrany. Jedná se o ochranu či speciální management biotopu, ochranu před rušením a umělé posilování populací.

TETŘEV HLUŠEC (Tetrao urugallus)

V letech 1996–1999 byly zkoumány topické nároky tetřeva hlušce v jádřové oblasti jeho možného výskytu tj. na území LS Modrava, Smrč. Prácheň. Registrovány byly údaje o výskytu na základě přímých pozorování i pobytových známek (stopy, trus, okus).

Zonální přirozené smetřiny jsou v současné době jádrem výskytu tetřeva hlušce na Šumavě.

Přirozená zmlazení, tvořící podúroveň lépe strukturovaného porostu, je hojně využíváno jako zdroj potravy v předjarním období. Tato stanoviště jsou často využívána tetřevem zejména v místech, kde dochází k odumírání stromového patra (mísni zatížení, napadání kůrovcem apod.).

Zásady managementu:

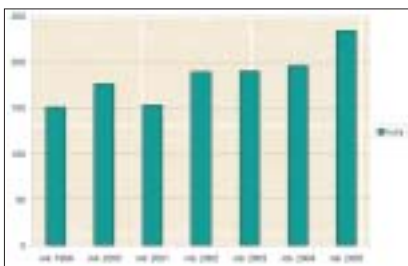
- na hnízdních lokalitách zamezit voňnému vstupu do porostů v období března – června
- v zimním období odklonit či uzavřít běžácké trasy od lokalit zimního výskytu
- v letech neúrody plodů lesních bobulovitých rostlin zakázat v oblastech výskytu tetřevů sběr těchto plodů
- zásahy do lesních porostů provádět se zvýšeným ohledem na zachování vhodného biotopu pro tetřevy. V oblastech hnízdního výskytu zajišťovat a odvoz dřeva v období mimo 15. 3. – 15. 7. V případě mimořádných situací v lokalitách hnízdní nechat maximum asanovaného dříví na místě. Pro ochranu lesních porostů nepoužívat chemické látky
- umělé odchované tetřevy vypouštět pouze v oblastech vhodných biotopů

Výsledky šetření:

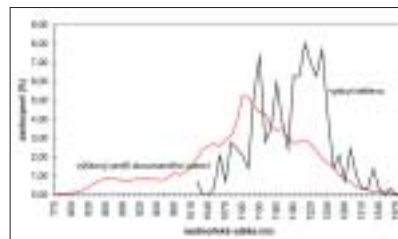
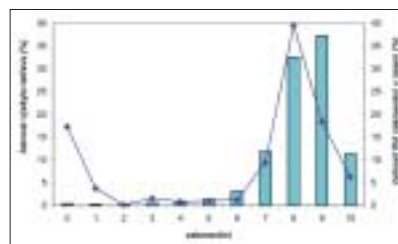
- celkové rozšíření tetřeva na Šumavě je omezeno na nejvyšší polohy centrální a SZ Šumavy
- v rámci zkoumaného území se výskyt pohybuje v rozpětí nadmořských výšek 1020–1370 m. Oproti předpokladu je výrazná preference nadmořských výšek od 1180 do 1250 m.
- výskyt tetřeva je převážně soustředěn do zóny klimatických smrčin konvenčních poloh (50,9 %). Velký podíl výskytu tetřeva je zejména z oblasti modravských slatí, spadá do zóny rašelinových a podmaččených smrčin (22,8 %). Relativně velký podíl (26 %) připadá na zónu horských acidofilních buší, kde se v současné době výhradně vyskytují smrkové monokultury. Poměrně překvapivé je minimální zastoupení v centrálních částech horských vrchovín.
- tetřev ve zkoumaném území vyjadřuje preference porosty se zakmeněním 8 a 0, což vyniká v porovnání s nabídkou proslídě u tetřeva je zřejmá preference věku porostů nad 130 let
- z předěžných výsledků je patrné, že pokryvnost borůvky jako potravního zdroje v letní sezóně, není limitujícím faktorem pro výskyt tetřeva (při zjištění průměrné pokryvnosti cca 25 % je dostatečná nadprodukce a dostupnost plodů borůvky vzhledem k potravním nárokům tetřeví populace)

Pro každou registraci výskytu tetřeva hlušce byly zjišťovány vegetační poměry stanoviště. Zejména byla věnována pozornost druhovému složení, struktuře porostů a relativnímu zastoupení vybraných dominant v bylinném a keřkovém patře.

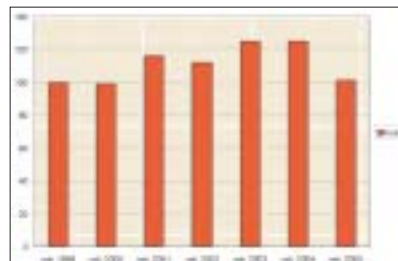
Sčítání tetřeva 1999–2005

V rámci záchranného programu tetřeva hlušce byli v letech 1997–2002 vypuštěni umělé odchované jedinci celkem 172 ptáků) a sice v místech mimo výskyt přirozené populace. V současné době mají starý tetřevů stoupající tendenci a umělé posilování populace v NP je zastaveno.

Sčítání tetřívka 1999–2005

Na rozdílu od tetřeva hlušce začínají stavět tetřevky klesat. MZP zadalo zpracování záchranného programu pro tento ohrožený druh (dle mezinárodních kritérií Světového svazu ochrany přírody).